

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY PRZEDMIOTY ZAWODOWE TECHNIK ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH

Przedmiotowe Systemy Oceniania zostały opracowane zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym oraz na podstawie Wewnętrznych Systemów Oceniania, będących integralną częścią Statutu Technikum w Zespole Szkół im. Władysława Szafera w Złotym Potoku.

I. Podstawa prawna.

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.) - [art. 22a ust. 2](#).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm.).

II. Założenia ogólne Przedmiotowego Systemu Oceniania.

1. Przedmiotowy System Oceniania określają:

- a) wymagania edukacyjne z uwzględnieniem dwóch poziomów: podstawowego i ponadpodstawowego,
- b) formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych,
- c) szczegółowe zasady oceniania,

2. Ocenianie przedmiotowe ma na celu:

- a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w nauce,
- b) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- c) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- d) dostarczenie nauczycielowi, rodzicom (opiekunom) informacji o postępach, trudnościach, uzdolnieniach ucznia,
- e) uświadomienie uczniom braków w zakresie wiedzy i wdrażanie do samokontroli.

3. Ocenianie przedmiotowe pełni funkcję:

- a) diagnostyczną (monitorowanie postępów ucznia i określania jego potrzeb indywidualnych),
- b) klasyfikacyjną (różnicowanie i uporządkowanie uczniów zgodnie z pewną skalą i za pomocą umownego znaku).

4. Przedmiotem oceny jest:

- a) zakres opanowania wiadomości,
- b) rozumienie materiału naukowego,
- c) umiejętność stosowania wiedzy,
- d) umiejętność przekazywania wiedzy,
- e) wykonanie zadania praktycznego,

f) poziom kompetencji społecznych.

III. Obszary aktywności ucznia, które podlegać będą ocenie.

1. Wiedza:

- a) znajomość pojęć, zasad, zagadnień i reguł dotyczących zagadnień zawodowych przewidzianych w programie nauczania,
- b) zrozumienie i zapamiętywanie wiadomości zdobytych na lekcji i w trakcie nauki własnej,
- c) uporządkowanie i streszczenie wiadomości, zilustrowanie i wyjaśnienie na odpowiednich przykładach.

2. Umiejętności:

- a) posługiwanie się wiadomościami według podanych wzorów,
- b) prawidłowa interpretacja i samodzielne rozwiązywanie problemów związanych z przedmiotem,
- c) prawidłowa analiza, wnioskowanie i dostrzeganie związków między teorią a praktyką i stosowanie w rozwiązaniu zadań,
- d) formułowanie problemów, planu działania, przewidywanie i prezentowanie ich na własny sposób,
- e) ocenianie, wartościowanie i wnioskowanie,
- f) poprawne korzystanie z pomocy dydaktycznych (podręczniki, plansze, słowniki, rysunki, schematy),
- g) wykorzystywanie wiedzy teoretycznej w praktyce.

3. Postawy i kompetencje społeczne:

- a) samodzielność i aktywność na lekcji,
- b) pozytywne nastawienie i zainteresowanie przedmiotem,
- c) współpraca w zespole, komunikacja interpersonalna,
- d) obecność i przygotowanie do lekcji, gotowość do podjęcia nauki lub pracy,
- e) prowadzenie zeszytu i wykonywanie zadań,
- f) samodzielność, zaangażowanie i dociekliwość poznawcza,
- g) kształcenie kreatywnej postawy wobec problemu,
- h) umiejętność samooceny, planowania i organizowania własnej nauki/pracy, przyjmowania za nią odpowiedzialności,
- i) dokładność, rzetelność, systematyczność, wiara we własne siły,
- j) asertywność, umiejętność rozwiązywania konfliktów, prowadzenie negocjacji.

IV. Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania.

1. Przyjmuje się następujący sposób klasyfikacji treści nauczania na poszczególne poziomy wymagań.

Poziom	Kategoria	Stopień wymagań
wiadomości	Zapamiętanie wiadomości	Wymagania konieczne (K)
	Zrozumienie wiadomości	Wymagania podstawowe (P)

umiejętności	Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Wymagania rozszerzające (R)
	Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	Wymagania dopełniające (D)

Treści wykraczające poza wymagania programowe stanowią odrębną kategorię, są to wymagania wykraczające (W).

2. Przy ustalaniu poszczególnych stopni wymagań edukacyjnych obowiązują następujące kryteria:

Stopień wymagań	Zakres celów	Konkretne określenia (czasowniki operacyjne)
K	Znajomość pojęć, terminów, faktów, prawd, zasad, reguł, treści naukowych, zasad działania. Elementarny poziom rozumienia tych wiadomości. Uczeń nie powinien ich mylić między sobą.	Nazwać, zdefiniować, wymienić, zidentyfikować, wyliczyć, wskazać.
P	Uczeń potrafi przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, potrafi wytłumaczyć wiadomości, zinterpretować je, streścić i uporządkować, uczynić podstawą prostego wnioskowania.	Wyjaśnić, streścić, rozróżnić, zilustrować.
R	Opanowanie przez ucznia umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych mu wzorów. Uczeń umie stosować wiadomości w sytuacjach podobnych do ćwiczeń szkolnych.	Rozwiązać, zastosować, porównać, sklasyfikować, narysować, określić, skonstruować, scharakteryzować, zmierzyć, wybrać sposób, zaprojektować, wykreślić.
D	Opanowanie przez ucznia umiejętności formułowania problemów, dokonywania analizy i syntezy zjawisk. Uczeń umie formułować plan działania, tworzyć oryginalne rozwiązania.	Udowodnić, przewidzieć, ocenić, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować.

3. Uczeń, który spełnia określone wymagania edukacyjne, uzyskuje odpowiednią ocenę. Ustala się następujące stopnie wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny szkolne obowiązujące przy ocenianiu bieżącym oraz klasyfikacji śródrocznej i końcoworocznej.

Stopień wymagań				Ocena
Podstawowy		Ponadpodstawowy		
Konieczne	Podstawowe	Rozszerzające	Dopełniające	
-	-	-	-	niedostateczny (1)

+	-	-	-	dopuszczający (2)
+	+	-	-	dostateczny (3)
+	+	+	-	dobry (4)
+	+	+	+	bardzo dobry (5)
Wymagania wykraczające				celujący (6)

V. Ogólne kryteria oceniania na poszczególne stopnie.

1. **Stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań koniecznych (K), wykazuje brak zrozumienia i niewystarczające opanowanie wiedzy, w odpowiedziach popełnia bardzo liczne błędy, sposób odpowiadania nieprawidłowy lub w ogóle brak odpowiedzi.

2. **Stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne (K), które obejmują wiadomości i umiejętności niezbędne w dalszej edukacji, potrzebne w życiu, ucznia cechują braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w minimum programowym, bardzo słaba znajomość materiału, brak zrozumienia i niewystarczające opanowanie wiedzy, popełnia liczne błędy, odpowiedzi udziela jedynie przy pomocy pytań naprowadzających.

3. **Stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe (P), które obejmują wiadomości najważniejsze w edukacji, proste, łatwe do opanowania przez uczniów przeciętnie uzdolnionych, często powtarzane w programie, określone programem nauczania na poziomie nie przekraczającym podstawę programową, ucznia cechuje opanowanie podstawowego materiału programowego, zrozumienie większości materiału, opanowanie zasadniczych treści wiedzy, popełnia drobne błędy w treści i języku, udziela odpowiedzi częściowo błędnych.

4. **Stopień dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające (R), które obejmują wiadomości i umiejętności mniej przystępne, bardziej złożone, o szerszym zakresie wiadomości, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej edukacji, umiejętności umożliwiające stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych według przykładów znanych z lekcji i podręcznika, ucznia cechuje opanowanie całego wymaganego materiału programowego, poprawne zrozumienie i dokładne opanowanie wiedzy, popełnia nieznaczne błędy językowe, odpowiada bez trudności.

5. **Stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające (D), które obejmują pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, wymagające korzystania z różnych źródeł wiedzy, umożliwiające rozwiązywanie problemów, pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym, ucznia cechuje opanowanie wiedzy znacznie wykraczającej poza materiał programowy, poprawne zrozumienie i dokładne opanowanie wiedzy, nie popełnia błędów językowych, udziela odpowiedzi prawidłowych, rozumnych i pełnych.

6. **Stopień celujący** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania wykraczające (W), samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje również zadania znacznie wykraczające poza program nauczania, osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów

wojewódzkich i krajowych.

VI. Szczegółowe zasady oceniania przedmiotowego.

1. Każdy nauczyciel określa wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.
2. Oceny wystawione przez nauczyciela przedmiotu są jawne.
3. Ocenę roczną wystawia się w oparciu o wszystkie oceny cząstkowe uzyskane przez ucznia w ciągu całego roku.
4. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne nie są średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
5. Udział i osiągnięcia w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z przedmiotów gastronomicznych mogą spowodować podwyższenie oceny rocznej. Za udział w etapie szkolnym i zakwalifikowanie się do etapu międzyszkolnego uczeń otrzymuje ocenę cząstkową „5” z przedmiotu. Za udział w etapie międzyszkolnym uczeń otrzymuje ocenę cząstkową „6”. Za udział w etapie centralnym uczeń otrzymuje ocenę końcową celującą.
6. Ocenę końcową wystawia się w oparciu o wszystkie oceny cząstkowe uzyskane przez ucznia w ciągu roku. W klasie programowo najwyższej, ocena końcowa jest oceną ostateczną (nie jest średnią z kilku lat).
7. Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne ustala się według następującej skali ocen:

Zapis literowy	Zapis cyfrowy
Celujący	6
bardzo dobry	5
Dobry	4
dostateczny	3
dopuszczający	2
niedostateczny	1

Dopuszcza się stosowanie zapisów np. „+ 4” lub „- 4” do ocen cząstkowych (5, 4, 3, 2).

VII. Zasady sprawdzania wiadomości, osiągnięć i postępów uczniów.

1. Nauczyciele stosują różnorodne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:
 - a) formy ustne (odpowiedzi – dialog, opis, streszczenie, opowiadanie, referat),
 - b) formy pisemne (sprawdzian, kartkówka, zadanie domowe),
 - c) zadania praktyczne,
 - d) przygotowanie ucznia do lekcji (zeszyt, podręcznik, strój, teksty źródłowe, itp.),
 - e) aktywność na zajęciach.
2. Ustne sprawdzanie wiadomości obejmuje:
 - a) materiał bieżący z zakresu 3 ostatnich tematów; zapis ten nie dotyczy ucznia z dużą liczbą opuszczonych godzin z danego przedmiotu (bez względu na przyczynę absencji) – nauczyciel ma prawo sprawdzić wiadomości ucznia z większej partii materiału;
 - b) materiał powtórzeniowy, którego zakres został ustalony wcześniej przez nauczyciela.
3. Pisemne sprawdzanie wiadomości w formie sprawdzianu, odbywa się wg następujących zasad:
 - a) obejmuje większą partię materiału (maksymalnie z ostatnich dwóch miesięcy) lub

zakres wiedzy i umiejętności koniecznych w całym cyklu kształcenia,

b) czas trwania sprawdzianu do 1 godz. lekcyjnej,

c) zakres materiału oraz termin sprawdzianu uczeń zna z wyprzedzeniem tygodniowym,

d) 4. Pisemne sprawdzanie wiadomości w formie kartkówki, odbywa się wg następujących zasad:

a) kartkówka obejmuje materiał nie większy niż z 3 ostatnich lekcji,

b) uczeń nie musi być wcześniej o niej poinformowany,

c) kartkówka trwa nie dłużej niż 15 minut,

d) w przypadku ucznia z dużą liczbą opuszczonych godzin z danego przedmiotu (bez względu na przyczynę absencji) kartkówka może obejmować wiadomości z partii materiału większej niż 3 lekcje.

5. Procentowa skala przy ustalaniu oceny ze sprawdzianów i kartkówek, stosowana do przeliczania ilości punktów na stopień

Oceny	Procentowy udział punktów
niedostateczny	0 – 49%
dopuszczający	50 – 60%
dostateczny	61 – 74%
Dobry	75 – 90%
bardzo dobry	91– 100 %
celujący	100 % + zadanie dodatkowe

6. Wszystkie sprawdziany pisemne są dla ucznia obowiązkowe.

7. Dla każdego sprawdzianu ustala się jeden termin poprawkowy.

8. Uczeń, który nie przystąpił do zapowiedzianej pracy pisemnej w pierwszym terminie jest zobowiązany do jej napisania w terminie ustalonym jako poprawkowy i ostateczny. Uzyskana ocena jest oceną ostateczną.

9. Odmowa ucznia w uczestniczeniu w którejś z form sprawdzania wiadomości i umiejętności, równoznaczna jest z otrzymaniem przez niego oceny niedostatecznej z tej formy.

VIII .Frekwencja ucznia:

Sprawdzana jest częstotliwość opuszczania lekcji: czy są to nieobecności jednodniowe, zwolnienia z lekcji w poprzedzających zajęcia w danym dniu, czy powodem absencji ucznia jest jego dłuższa choroba. W przypadku gdy frekwencja ucznia z lekcji na dwa tygodnie przed klasyfikacją semestralną lub roczną wynosi poniżej 70% - w przypadku zajęć praktycznych poniżej 50% - w zakresie zajęć teoretycznych, uczeń zobowiązany jest do napisania sprawdzianu zaliczeniowego obejmującego tematy realizowane w całym semestrze.

IX. Wkład pracy ucznia, jego zaangażowanie oraz praca dodatkowa:

Na ocenę z przedmiotu wpływa liczba wykonanych prac dodatkowych, postępy w nauce oraz praca na miarę możliwości ucznia. Uczeń zobowiązany jest do wykonywania zadań w aplikacji Classroom podczas nauczania zdalnego.

Ostateczną decyzję o ocenie podejmuje nauczyciel uczący przedmiotu, kierując się dobrze pojętym interesem ucznia. Ocena ta nie podlega negocjacom.

Ocenę celującą uzyskać może uczeń, który w normalnym toku oceniania otrzymuje ocenę bardzo dobrą i wykazuje się aktywnością, wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza zakres materiału przewidziany na dany poziom nauczania. Wiedza i umiejętności muszą znaleźć potwierdzenie w uczestnictwie i znaczących wynikach w konkursach i olimpiadach. Wystawiana ocena roczna dotyczy pracy ucznia z całego roku szkolnego, **zatem nie ma możliwości na życzenie ucznia uzyskiwanie dodatkowych ocen lub ustalania indywidualnych terminów popraw prac pisemnych w celu „podwyższenia” oceny rocznej.** W sytuacji, gdy nauczyciel ma wątpliwości co do wystawianej oceny, może on przeprowadzić dodatkowe sprawdzanie wiedzy ucznia (w formie ustnej lub pisemnej).

X. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

Uczeń może ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej, jeśli w ciągu roku szkolnego:

- nie unikał sprawdzianów pisemnych,
- korzystał z możliwości poprawy ocen bieżących,
- uzyskiwał oceny bieżące na poziomie wnioskowanej przez siebie oceny rocznej,
- nie ma godzin nieusprawiedliwionych.

Sprawdzian klasyfikacyjny odbywa się w formie pisemnej, zakres treści jest zgodny z wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne stopnie. Ocena ustalona w wyniku sprawdzianu klasyfikacyjnego jest roczną oceną klasyfikacyjną z geografii oraz podstaw przedsiębiorczości .

XI.PRACA Z UCZNIEM ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Każdy nauczyciel zobowiązany jest do:

- dostosowania wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia i jego potrzeb;
- rozpoznawania sposobu uczenia się ucznia i stosowania skutecznej metodyki nauczania;
- indywidualizacji pracy na zajęciach obowiązkowych i dodatkowych;
- dostosowania warunków nauki do potrzeb psychofizycznych ucznia.

Wymagania edukacyjne, stosowana metodyka nauczania, indywidualizacja pracy na zajęciach oraz dostosowanie warunków nauki dla uczniów:

- z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznych - są zgodne z indywidualnymi programami edukacyjno-terapeutycznymi (IPET) stworzonymi dla poszczególnych uczniów.
- z opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznych - są zgodne z zawartymi w nich zaleceniami. Jeśli opinie te nie zawierają odpowiednich zaleceń, nauczyciel zobowiązany dostosować wymagania, metodykę nauczania i warunki nauki indywidualnie do potrzeb ucznia.
- z niepowodzeniami edukacyjnymi - należy dostosować do potrzeb ucznia.

XII. NAUCZANIE ZDALNE

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- odpowiedź ustna (przed kamerą w bezpośredniej relacji z nauczycielem)
- kartkówki w formie testów lub w formie opisowej
- sprawdziany – w formie testów lub w formie opisowej

Kartkówki i sprawdziany odbywają się **z włączoną kamerą** tak, aby nauczyciel mógł ocenić samodzielność pracy ucznia (należy mieć stały kontakt video – w przypadku braku wizji, nawet chwilowej, nauczyciel ma prawo potraktować taką pracę jako niesamodzielną i wystawić z niej ocenę niedostateczną).

Częstotliwość odpowiedzi ustnych, sprawdzianów i kartkówek oraz ocena aktywności pozostaje bez zmian.

Ocena zadania domowego – wyłącznie w formie elektronicznej na podstawie wysłanego przez ucznia wypełnionego formularza, zdjęcia lub dokumentu elektronicznego.